

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 9084/2025
03.07.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Татјане Матковић Стефановић, председника већа, Татјане Миљуш и Јасмине Стаменковић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник адвокат Душко Ђукановић из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник адвокат Весна Јовановић из ..., ради делимичног лишења родитељског права, одлучујући о ревизији туженог, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 652/24 од 14.11.2024. године, у седници одржаној дана 03.07.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 652/24 од 14.11.2024. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Убу П2 66/24 од 22.08.2024. године, првим ставом изреке, усвојен је тужбени захтев па је тужени делимично лишен родитељског права и то само у погледу права на давање сагласности за промену пребивалишта заједничке малолетне деце странака ВВ рођен ...2009. године, и ГГ рођене ...2014. године, па ће се сматрати да је даном правноснажности ове пресуде, дата сагласност туженог за промену пребивалишта малолетне деце странака, што је тужени дужан признати и трпети да законски заступник малолетне деце странака, њихова мајка тужиља самостално одлучује о будућем пребивалишту заједничке малолетне деце странака. Другим ставом изреке, обавезан је тужени да тужиљи на име трошкова поступка плати износ од 70.875,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж2 652/24 од 14.11.2024. године, одбијена је жалба туженог и потврђена првостепена пресуда.

Против наведене другостепене пресуде тужени је благовремено изјавио ревизију, из разлога предвиђених чланом 403. став 1. и 2. и 407. став 2. тачка 4. ЗПП.

Испитујући побијану другостепену пресуду у границама ревизијских навода, у смислу одредбе члана 408. ЗПП, Врховни суд је утврдио да ревизија туженог није основана.

У поступку доношења другостепене пресуде није учињена битна повреда из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су разведене пресудом Основног суда у Убу П2 186/19 од 17.01.2020. године, којом су малолетна деца странака поверена на самостално вршење родитељског права мајци. Одређено је пребивалиште мајке у улици ... у ..., а тужени је као отац обавезан да доприноси издржавању малолетне деце. Из мишљења Центра за социјални рад Колубара-Ваљево од 06.08.2024. године, произлази да се тужила са децом преселила у ... у кућу својих родитеља где су се деца добро уклопила и прилагодила, као и групи вршњака у школској средини, где малолетна ГГ жели да настави школовање, да је малолетни ВВ уписао средњу школу, да тужила адекватно брине о деци и задовољава њихове развојне потребе, док тужени не даје сагласност за промену пребивалишта деце и не слаже се са боравком деце у ... у кући код бабе и деде. Центар за социјални рад је мишљења да је у интересу деце да промене место пребивалишта јер више не живе на адреси на којој су живели у време доношења пресуде о разводу брака, па самим тим да се тужени делимично лиши родитељског права у погледу давања сагласности за промену места пребивалишта.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови, у свему прихватајући налаз Центра за социјални рад, са позивом на члан 77. став 3. Породичног закона усвајају тужбени захтев. Према изнетој аргументацији, тужила је променила место становања заједно са малолетном децом која су јој пресудом о разводу поверена на самостално вршење родитељског права, да су се и деца уклопила у нову средину, а да тужени неће да тужили да сагласност за промену места пребивалишта, која чињеница несумњиво произлази и из тога што то тужени није учинио током овог поступка, то се у наведеном огледа несавесно вршење родитељске дужности од стране туженог. Несавесност се огледа у томе да је несумњиво у интересу малолетне деце да буду пријављена на адреси где живе са мајком којој су поверена на самостално вршење родитељског права, а тужени то спречава и због тога су се стекли услови за одлучивање применом чл. 82. став 1. Породичног закона.

Ревизијом се оспорава изнето становиште нижестепених судови. Ревидент сматра да ако је делимично лишен родитељског права у погледу права на давање сагласности за промену пребивалишта заједничке деце, то би онда значило да тужила то право врши самостално, због чега јој сагласност туженог у тој ситуацији није потребна сходно одредбама члана 82 Породичног закона и члана 4. Закона о пребивалишту. У конкретном случају управо је тужила несавесна јер је без његове сагласности преселила децу код својих родитеља. Суд је био дужан да самостално истражује и чињенице које нису изнете у поступку. Одлука о делимичном лишењу родитељског права може се донети искључиво ако родитељ занемарује или несавесно врши родитељске дужности. Нижестепеним одлукама конвалидирано је несавесно понашање тужиле.

Ревизија није основана.

По оцени Врховног суда правилно су одлучили нижестепени судови, правилном применом материјалног права, са којих разлога нису основани ревизијски наводи о погрешној примени материјалног права.

Према члану 3. став 1. Конвенције о правима детета (Закон о ратификације Конвенције Уједињених Нација о правима детета „Службени лист СФРЈ“ међународни уговори број 15/90 и „Службени лист СРЈ“ међународни уговори број 4/96 и 2/97) у свим активностима које се тичу деце, без обзира на то да ли их предузимају јавне или приватне институције за социјалну заштиту, судови или административни органи или законодавна тела, најбољи интереси детета биће од првенственог значаја. Државе чланице се обавезују да детету обезбеде такву заштиту и бригу која је неопходна за његову добробит, узимајући у обзир права и обавезе његових родитеља, законитих старатеља

или других појединаца који су правно одговорни за дете и предузимају у том циљу све потребне законодавне и административне мере (став 2.). Ова обавеза преузета је чланом 6. став 1. Породичног закона којим је прописано да је свако дужан да се руководи најбољим интересом детета у свим активностима које се тичу детета.

Према члану 82. став 1., 2. и 4. Породичног закона (ПЗ) родитељ који несавесно врши права или дужности из садржине родитељског права може бити делимично лишен родитељског права. Судска одлука о делимичном лишењу родитељског права може лишити родитеља једног или више права и дужности из садржине родитељског права, осим дужности да издржава дете. Родитељ који не врши родитељско право може бити лишен права на одржавање личних односа са дететом, и права да одлучује о питањима која битно утичу на живот детета. Савесност, као правни стандард у вршењу родитељског права, је поступање у складу са дужностима на начин прихватљив конкретним околностима. Несавесност родитеља мора да се докаже, а примена истражног начела из члана 205. ПЗ условљава обавезу суда да самостално истражује и чињенице које странке нису изнеле у поступку.

Супротно наводима ревизије, правилно су одлучили нижестепени судови када су туженог делимично лишили родитељског права у погледу давања сагласности мајци, законском заступнику деце, за промену пребивалишта заједничке малолетне деце. Наиме, родитељ који не врши родитељско право може се делимично лишити родитељског права у домену одлучивања о пребивалишту детета, уколико је то у најбољем интересу детета. Из мишљења Центра за социјални рад Колубара-Ваљево од 06.08.2024. године, произилази да се тужила са децом преселила у ... у кућу својих родитеља где су се деца добро уклопила и прилагодила, као и групи вршњака у школској средини, где малолетна ГГ жели да настави школовање, а да је малолетни ВВ уписао средњу школу, да АА адекватно брине о деци и задовољава њихове развојне потребе, док тужени ББ не даје сагласност за промену пребивалишта деце и не слаже се са боравком деце у ... у кући код бабе и деде, те да су мишљења да је у интересу деце да промене место пребивалишта јер више не живе на адреси на којој су живели у време доношења пресуде о разводу брака, те да је неопходно да се отац делимично лиши родитељског права у делу одлучивања о пребивалишту деце, а што је у интересу оба детета, како би им се на тај начин обезбедило даље образовање и уопште непосредна нега и брига мајке којој су деца поверена на самостално вршење родитељског права. Стога су неосновани наводи ревизије којима се указује да нису испуњени услови за делимично лишење родитељског права туженог, јер управо, имајући у виду најбољи интерес оба детета и понашање туженог, у најбољем интересу деце је да се отац делимично лиши родитељског права, са којих разлога је правилна одлука нижестепених судови и иста је у складу са одредбама Породичног закона и Конвенције о правима детета. Интерес детета представља правни стандард који је увек у првом плану када се одлучује о заштити права и интереса детета, а цени се према околностима сваког конкретног случаја.

На основу члана 414. Закона о парничном поступку, донета је одлука као у изреци.

Председник већа - судија
Татјана Матковић Стефановић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић